

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر
فصلنامه‌ی علمی- پژوهشی فضای جغرافیایی

سال یازدهم، شماره‌ی ۳۶
زمستان ۱۳۹۰، صفحات ۶۳-۴۷

داوود ستارزاده^۱
سیده‌زینب تقوی^۲

محاسبه شاخص درجه رفاه سکونتی خانوارها برای مناطق روستایی استان‌های کشور^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۰۲/۱۶ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۹/۰۸/۲۴

چکیده

در مجموعه نیازهای اولیه انسان، اسکان دومین نیاز حیثیتی او پس از پوشاک قرار می‌گیرد و اگر توسعه‌یافتگی یک جامعه روستایی را منوط به تأمین و افزایش عزت نفس عقلانی آن بدانیم، کیفیت و تداوم دسترسی افراد را به مسکن روستایی می‌توان یکی از ارکان توسعه روستایی دانست. در این مقاله سعی شده است شاخص درجه رفاه سکونتی خانوار برای مناطق روستایی استان‌های کشور در سال ۱۳۸۲ محاسبه شود، زیرا این شاخص یکی از شاخص‌های اساسی رفاه اجتماعی محسوب می‌گردد. تکنیک‌های مورد استفاده در این تحقیق، روش‌های تحلیل عاملی و تحلیل واریانس یک‌طرفه بوده است. در این محاسبه شاخص‌های اقتصادی، کالبدی و اجتماعی مرتبط با مسکن روستایی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. استان‌های مازندران، ایلام، چهارمحال و بختیاری و اصفهان در بهترین وضعیت و استان‌های سیستان و بلوچستان، زنجان، کرمان و کرمانشاه در بدترین وضعیت از نظر شاخص درجه رفاه سکونتی خانوار قرار گرفته‌اند.

کلید واژه‌ها: رفاه اجتماعی، مسکن، واحد مسکونی، درجه رفاه سکونتی خانوار، مناطق روستایی کشور.

۱- کارشناسی ارشد جمعیت‌شناسی دانشگاه تهران و مدرس مدعو دانشگاه پیام نور مازندران.

E-mail: sattarzade83@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد پژوهشگری دانشگاه الزهرا و عضو هیات علمی جهاد دانشگاهی مرکز مازندران.

E-mail: Research.mazanjd@yahoo.com

۳- این طرح آمارگیری توسط پژوهشکده آمار وابسته به مرکز آمار ایران و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در سال ۱۳۸۲ تهیه شده و با تایید و نظارت مرکز آمار ایران در ۲۱۱۸ روستا و ۴۶۴۱۳ واحد مسکونی اجرا شده است. در این طرح صدا و سیما، شوراهای روستا و دفتر مسکن روستایی هم همکاری داشته‌اند و نتایج آن در سال ۱۳۸۳ چاپ شده است. البته جا دارد نویسندگان از دکتر محسن سرتیپی‌پور و دکتر حسین محمودیان به خاطر زحماتشان کمال تشکر را داشته باشند.